

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศิลปินเพลงไทยและเครือข่ายการสื่อสารกับแฟนคลับ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นหลัก โดยใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (depth interview) การจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (completed participant) กับกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้รับสารได้เข้าร่วม โดยมีวิธีการในรายละเอียดดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังนี้

1. แหล่งข้อมูลบุคคล

1.1 เจ้าหน้าที่แฟนคลับ

- คุณพัชรี สกุลทรัพย์เจริญ (P.R. Co-Ordinator ของ Chistina Fan Club)
- คุณกิตติ พฤษก์แก้วกาญจนา (เจ้าหน้าที่ อาร์ เอส. สตาร์คลับ)
- คุณสมชาย ทิศนพลพินิจ (ผู้จัดการ บริษัท ทาทา เอนเทอร์เทนเมนท์ จำกัด)
- คุณบุญณัติ ฉัตรเสาวภรณ์ (ผู้เขียน home page และจัดตั้งนิโคล แฟนคลับ)

1.2 สมาชิกแฟนคลับ

จำนวนทั้งสิ้น 28 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- สมาชิกคริสตินา แฟนคลับ จำนวน 7 คน โดยเจ้าหน้าที่แฟนคลับจัดหารายชื่อมาให้

- สมาชิกอาร์เอส สตาร์คลับ จำนวน 7 คน โดยนำรายชื่อสมาชิกมาจากนิตยสารอาร์เอส สตาร์แมกกาซีน คอลัมน์ Friend to Friends
- สมาชิกทททายัง แฟนคลับ จำนวน 7 คน โดยเจ้าหน้าที่สุ่มรายชื่อสมาชิกมาให้
- สมาชิกนิโคล แฟนคลับ จำนวน 7 คน โดยผู้จัดตั้งแฟนคลับสุ่มรายชื่อสมาชิกมาให้

2. แหล่งข้อมูลเอกสาร

2.1 เอกสารสิ่งพิมพ์ที่มีคอลัมน์หรือบทความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของแฟนคลับ และวารสารรายเดือนสำหรับสมาชิกแฟนคลับ

- อาร์ เอส สตาร์คลับ แมกกาซีน
- คริสตินา แฟนคลับ นิวส์เลทเทอร์

2.2 เอกสารตำรา งานวิจัย ข้อเขียนและบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. แหล่งข้อมูลอินเทอร์เน็ต (internet)

จาก home page และ website ต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับแฟนคลับ

4. แหล่งข้อมูลจากบริบท (setting)

แหล่งข้อมูลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับแฟนคลับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วนด้วยกันคือ

1. ผู้ส่งสาร

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกจากแหล่งข้อมูลบุคคล โดยวิธีการบันทึกเทป และจดบันทึก รวมถึงรวบรวมจากสิ่งพิมพ์ต่างๆ

2. ผู้รับสาร

ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) รวมทั้งได้เข้าสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (completed participant) กับกิจกรรมต่างๆ ของแฟนคลับ

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นสมาชิกอาร์เอส สตาร์คลับ คริสตินา แฟนคลับ ทาทายัง แฟนคลับ และนิโคล แฟนคลับ และเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 4 กลุ่มคือ สมาชิกของอาร์ เอส สตาร์คลับ 1 กลุ่ม คริสตินา แฟนคลับ 1 กลุ่ม ทาทายัง แฟนคลับ 1 กลุ่ม และนิโคล แฟนคลับ 1 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน เนื่องจากจะทำให้เกิดการตอบโต้และทำให้เกิดการสนทนาที่เป็นลักษณะเปิดกว้าง และเป็นอิสระอย่างเต็มที่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผู้ส่งสาร

ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview)

2. ผู้รับสาร

ใช้การจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) และการเข้าสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (completed participant)

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้

สำหรับการจัดสนทนากลุ่ม ได้นำแนวคำถามที่เป็นคู่มือในการถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) หลังจากนั้นได้ทำการทดสอบเครื่องมือ (pretest) กับกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่มก่อน เพื่อตรวจสอบแนวคำถามให้ชัดเจนและให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นได้นำข้อมูลการทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก และการจัดสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยวิเคราะห์ในด้านประเภทของแฟนคลับ ที่มา ลักษณะ วัตถุประสงค์และรูปแบบการดำเนินงานของแฟนคลับ
2. วิเคราะห์จากการจัดสนทนากลุ่ม โดยวิเคราะห์ในด้านลักษณะของสมาชิก แฟนคลับ เครือข่ายการสื่อสารของแฟนคลับ และปัจจัยในการทำให้แฟนเพลง สมัครเป็นสมาชิกแฟนคลับ
3. วิเคราะห์จากการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม ในด้านเครือข่ายการสื่อสารของ แฟนคลับ

การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้จะนำเสนอข้อมูลโดยแบ่งออกเป็นลำดับดังนี้

1. นำเสนอประเภทของแฟนคลับ ที่มา ลักษณะ วัตถุประสงค์ รูปแบบการดำเนินงานของแฟนคลับ และลักษณะของสมาชิกแฟนคลับ
2. นำเสนอเครือข่ายการสื่อสารของแฟนคลับ และปัจจัยในการทำให้แฟนเพลง สมัครเป็นสมาชิกแฟนคลับ